

# MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér  
Félévre 3 K \* Egy évre 6 K

Megjelen minden  
vasárnap

## Diadalról - diadalra!

Dicsőséges hét volt az elmúlt; fényes és hadieseményekben gazdag.

Akármerre tekintettünk, — északra, keletre, délre és nyugatra, — folyt a harc mindenfelé, folyt egyforma lelkesedéssel, honfiai bátorsággal és magyaros kitartással.

Ez a lelkesedés, ez a bátorság és ez a magyaros kitartás négyfelé aratott egyszerre diadalt. Négyfelől hozta egyszerre a táviró a hírt, mely mámorba ejtett mindnyájunkat és amelynek hallatára térdreestünk, hálat adni a Mindenhatónak, a magyarok Istenének, aki népünket pártfogásába vette és vezetni diadalról-diadalra az örök halhatatlanságba.

Babérkoszoruzottan mennek előre a magyar seregek. Átettek már a tűzkeresztségen, a tegnap még ujonc katona ma már hős, minden egyes vezér, ma már egy diadalmas hadvezér.

Akárhova teszi lábát a magyar sereg, menekül előle az ellen, a hazaszeretettől lángoló magyar előtt nem bir megállni a hitvány, hitszegő és hazug fejedelmek gyáva népe.

Nagy időket élünk. Ez a világháború, mely most indult meg, egy új korszak kezdetét jelenti. Egy új korszakét, melyen régi népek le fognak tűnni és új népek fognak keletkezni. Le fog tűnni a zsarnokság, eltűnik a hitszegés, teljes valóságában, fényben, dicsőségben fog tündökölni az igazság, a szabadság.

Erre a nagy átalakulásra megérett már nagyon a világ. Elbizakodott, véres kezű fejedelmek ijesztgették a föld népeit, akinek egyik kezében a kancsuka, a másik kezében oryilok volt.

Aki nem hódolt meg előttük, aki nem engedelmeskedett csábitó szavuknak, azt leszúrták; aki pedig engedett, azt rabigába hajtottak, mint a barmot.

Rettegett már tőlük a világ. Egy hangos szót alig lehetett előttük kiejteni, mindjárt a kardjukat rázták. Oly félelmetes színben tüntették fel magukat, hogy a néphit legyőzhetetleneknek, megsebesíthetetleneknek tartotta őket.

Nem akadt nép, mely a muszka medvével, vagy a rideg angollal kimert volna kezdeni. Elég volt nevüket kiejteni, hogy a hideg kirázzon bennünket.

A muszka és az angol hatalmat szinte tulviláginak képzelte mindenki, az angol hajórajt oly nagynak, oly kitűnőnek és kiválóknak láttuk, tudtuk, hogy ha már az angol nevet hallottuk, már letérdeltünk és imádkoztunk buzgón, hogy a jó Isten szabadítson meg tőle. Az orosz kozák sem volt kisebb, mint az angol. Uborkát és embert eszik. Ha a kis gyermek nem akart aludni, a muszkával, de különösen a kozákkal ijesztgették.

Valami bűvkör vette körül e két népet. És miért? Azért, mert nem ismertük őket. Azt hittük mind arany az, ami fénylik. Ha ismertük volna, láttuk volna, hogy hitvány, gyáva nép, kiknek csak a szája jár.

Hanggal egy ideig lehet győzni de sokáig nem. Mihelyt megismertük a muszkát és az angolt, lehullott róluk a lepel és itt állanak most előttünk, hogy leszámoljunk velük és megfizessünk nekik azokért a keserűségekért, melyeket nekünk okoztak.

Most látjuk, hogy csak azért kiabáltak, azért rázták, csörtették a kardjukat, hogy minél nagyobbak, hatalmasabbnak látszanak, és hogy mi tőlük megijedjünk.

De nem ijedtünk meg. Ütött a leszámolás órája.

A német és a magyar meguntta az örökös kardcsörtetést és ráütött kardjára. Jöjj hát muszka, jöjj angol! Nézzük meg, mi lakozik benned? Félelmesnek mond az egész világ, mi azonban nem félünk tőled.

Megindult a harc. A nagy száju muszka fut a német és magyar előtt; a nagyhirű kozáknak eddig csak a hátát látjuk.

Seregeink Muszkaországba behatoltak és a szószegő cár

menekül a németek elől Moszkvába.

A híres angol hajóhad nincs sehhol, egy német kis cirkáló hajó tele rakja aknákkal az angol partokat.

Dicsőséges hét volt az elmúlt. A német és magyar seregek győztek mindenfelé. Fut a muszka, a francia; az angol pedig támadni nem mer. Sabácvára ismét magyar lett és vele együtt Szerbia északi része. Páris és Pétervár pedig remeg, mert érzi, látja, hogy közeleg a végítélet napja.

Magyarok Istene, ki uralkodol a népek milliói felett, áldd meg tegyverünket! Segíts meg bennünket, hogy karunk erős legyen megküzdeni hazánk ellenségeivel.

A magyar föld fiai mind elmentek. Északon, délen, keleten és nyugaton harcolnak.

Szerbia földjén, francia és belga határon fut az ellenség, az orosz rónán vágat a húsár. A Te segítségével ment eddig népünk diadalról-diadalra ezer éven át és most az utolsó pillanatban, ne vedd le róla áldó kezedet, mutass neki utat a dicsőségbe, mutasd meg neki az utat a győzelemre, óh magyarok Istene! Hiszen:

Balsors, akit régen tép,  
Hoz reá vig esztendőt;  
Még bűnhődte már e nép  
A multat s jövődöt.

A magyar nagy és hatalmas lesz ismét, mert a magyarok Istene óvja, védi és segíti diadalra az ő népét.

## Ujabb irányu segítség községünk lakóinak!

A világháború forgatagában vagyunk, melynek eseményeivel foglalkozik mostanság mindenki. A hatóságok, ujságok, idegenből hozottak részéről annyi igaz és valótlan hír lát napvilágot, az egyes polgárok olyan megfeszített figyelemre vannak kötelezve hazájukkal szemben, s a zavarosban annyi lelketlen ember akar halászni, hogy ha valaha, úgy ma igazán nagy szükség van arra, hogy népünk ne maradjon magára.

Községünkben a már megalkotott segély-akció mellett, — mit a legnagyobb odaadással végeznek az arra hivatottak — szükség volna

még arra, hogy legyen egy hely, egy társadalmi hely, ahová fordulhatna tanácsért, utmutatásért a tájékozatlan lakosság.

Mondhatnánk, hogy erre legilletékesebbek a hatósági közegek, de ezek a megfogyott létszám miatt, annyira túl vannak terhelve, hogy erre fizikai idejük nincsen. Éppen ezért a társadalom egységeire — és elsősorban is a tanítókra — hárulna a feladat, hogy a község lakosságának gyámjai legyenek ezekben a nehéz időkben.

Lakosságunk ügyes-bajos dolgai közül, amit ő nagyobb utánjárással, kéréssel, könyörgéssel tud csak elvégezni, többet nem is említve: levélíráások, levélolvasások, utalványok megírása, csomagok címzése, szállítólevelek kiállítása, stb., stb. mindmennyi feladatát képeznék a szolgálatkész társadalmi egyéneknek. Nemkülönben azon sok téves rémhírekre, melyekkel állandóan nyugtalanítva van lakosságunk — fent érintett közegek lennének hivatva igazságos felvilágosítást nyújtani.

Én azt hiszem, hogy ezen szűkebb körű — talán csekélyebbnek látszó — tevékenység is hozzájárulna a belső nyugalom biztosításához.

Szvboda.

## Az iskolák megnyílnak

A nagym. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr 3930/1914. eln. számú rendelkezésének megfelelően, a várm. kir. tanfelügyelő úr 2198/1914. és 2245/1914. számú leiratában a háborus idő tartamára az alábbiakban intézkedett:

1) Az 1914—1915. tanévi beiratások úgy a bel, mint a külterületi iskoláknál a rendes időben: szeptember hó 1, 2 és 3-án délelőtt 8—11 óráig fognak eszközöltetni.

2) A „Veni Sancte“ szeptember hó 15-én lesz s a rendes tanítások szeptember hó 17-én úgy a bel-, mint a külterületi iskolákban kezdetüket veszik.

3) Az ismétlő-iskolai tanítást, tehát a gazd. ismétlő-iskoláét is, a miniszter a háborus idő tartamára általában felfüggesztette.

4) A mindennapi tankötelesek utolsó három (IV., V., VI.) évfolyamát további intézkedésig, a gazdasági munkában való részvétel céljából a miniszter az iskolába járás kötelezettsége alól felmentette s végül megengedte, hogy a mindennapi iskolakötelesek harmadik évfolyamába tartozók közül azokat, akik szellemi és testi fejlettségük folytán a gazdasági munka végzésében kellőleg segítkezhetnek, e célból az iskolai gondnokságok által a mindennapi iskolába járás alul felmentessenek.

5) Minthogy Mindszent község belterületén kellő számú tanerő áll rendelkezésre, a mindennapi iskola negyedik évfolyama is meglesz nyitva, kényszer nélkül, az önként jelentkezők számára.

6) A „Koszorúhalom” tanyai iskolához tartozó I., II., III. osztályhoz tanulók beiratkozása és tanítása, a „Hegyeshalmi” iskola tanulóival összevonva, a „Hegyeshalmi tanyai iskolánál” lesz eszközölve.

7) A tanyai iskolák tanulóinak tanítását helyettes tanítók látják el.

Mindszent, 1914. aug. 29-én.

Muszil Vilmos  
igazgató.

## Segítsük a hadba vonultak itthonmaradottait II-ik kimutatás.

Lantos Ferenc, Kis Flórián és Mihály László II. gyűjtőívén folytatól adakoztak: Szőke János 1 K, Szunyi Pál 1 K. — Itt említjük meg, hogy a fenti gyűjtőívén adakozók nagyobb része — tördelési hiba folytán — lapunk mult számában a VIII. sz. gyűjtőív adakozói közé került.

Szvoboda Ödön, Szécsényi Lukács és Gelsy Béla VII. gyűjtőívén adakoztak: Szécsi Károly 1 K, Antal Gerhardt 20 kg. buza, Hevesi Menyhért 1 pár csirke, Farkas István 3 K, 1 véka buza, Hevesi Mihály 1 véka burgonya, 3 liter bab, Hevesi János 1 K, 5 liter bab, Hevesi Ernő 1 szakajtó burgonya, Szécsényi Gáspár fél véka buza, Veres Károly 1 mázsa buza, 2 véka árpa, 1 zsák burgonya, Kis Ferenc 5 liter bab, öz. Szécsényi Pálné 40 f, 2 liter bab, Barna Vince 1 K, Ferenci Pál 1 véka buza, Bugyi Flór 6 liter bab, Balog István 1 véka burgonya, fél véka buza, Korom Illés 2 véka buza, Mihály Jeremiás fél véka árpa, Horváth Bódi 5 liter bab, Horváth József 1 véka buza, Juhász Pál 1 K, Gyovai János fél véka burgonya, 5 liter bab, Szeri Antal fél véka burgonya, Gyovai Mihály 1 véka árpa, Varga István fél véka árpa, Sebestyén István 1 véka árpa, Kis Imre fél véka burgonya, 3 liter bab, Hevesi Illés 1 K, 1 véka burgonya, Samu Ágoston 1 véka buza, 5 liter bab, Samu Imre 10 liter buza, 10 liter árpa.

Korom Ádám, Mész B. Péter

Gelsy László XI. gyűjtőívén adakoztak: Kelemen István 4 K, Gémes Lajos 4 liter borsó, Lantos Mihály 1 véka buza, 3 liter bab, Lantos István 5 liter bab, 1 véka buza, 1 véka burgonya, Apró József 5 liter bab, Apró Pál 6 liter bab, Denezs Lajos 1 véka árpa, Böröc Pál fél véka árpásbuza, Apró Bódi 1 K, Vida Sándor 2 liter bab, Mihály György 40 f, Farkas Mihály 2 véka buza, Marton Flóriáné 1 véka árpa, Kispál Lajos fél véka árpa, Marton Gábor 2 véka burgonya, 1 véka buza, 1 véka árpa, Marton Károly 10 liter buza, fél véka burgonya, Marton Lajos 5 liter bab, Nagypál Mihály 10 K, Karkas János 1 K, 2 liter bab, 3 liter buza, Varga István 2 liter bab, Varga Imréné fél véka burgonya, Korom János 10 K, Korom Gábor 2 liter bab, Korom István 2 liter bab, 1 pár csirke, Apró János 1 K, Nagy Lukács 1 K, Lantos Ferenc 2 K, 2 véka buza, Sebők Antal 1 véka buza, Kis József 1 K, Mihály Gábor 2 véka burgonya, 5 liter bab, Tóth István 1 véka buza, Denezs Antal fél véka buza, 4 liter bab, Tóth Lajos 20 f, Denezs Mátyás fél véka buza, Lantos József 2 kg. szalonna, 5 liter bab, Lantos Lajos 1 véka buza, 4 liter bab, Lantos János fél véka buza, Nagypál János 8 liter bab, Varga Antal 60 f, Tüskös János 1 K, Nagypál Ferenc fél véka buza, Mész B. Péter 5 K, Kovács Antal 1 K, Böröcki Józsefné 1 K, Kis György 15 kg. buza, Huszka János 2 K, Szücs Bódi 5 liter bab, Csernák Sándor 1 K, fél véka buza, 10 liter bab, Nagypál János 2 K, Korom János 1 K, Csernák István 5 liter bab, Szakál Mihály 1 véka buza, Csernák János 1 véka buza, Bugyi Péter 1 K, 5 liter buza, Korom Károly 10 liter bab, Korom Tamás 1 K, Korom Mátyás 2 K, 1 véka buza, 4 liter bab, Kis Mihály 20 f, Korom Ádám 2 véka buza, 10 liter bab, 2 véka burgonya, 1 sonka, Korom Mihály 1 K, 1 csirke, 1 véka buza, 4 liter bab, Korom Balázs 1 véka buza, 5 liter bab, Korom Lajos 5 liter buza, 2 liter bab.

Tábit József, Kis Károly és ifj. Muszil Vilmos III. gyűjtőívén adakoztak: Tábit József 50 kg. árpa, Bozó Imre 2 K, Tatár János 20 f, Bozó Lajos 1 pár csirke, Bereczki Ignác 1 K, Kis L. Lajos 5 K, Kis L. Balázs 1 K, Gyovai Lajos 4 liter borsó, Tóth N. István 4 liter bab, Tóth N. Márton gabona határozatlan mennyiségben, Kis Károly 1 véka borsó, 50 kg. buza, 5 K, Gémes Józsefné 80 f, Szakál Mihály és Pál 1 pár csirke, 25 kg. buza, Bugyi László 1 K, Apró Károlyné 1 kosár burgonya, 5 liter bab, Lantos Mihály 20 kg. buza, 20 kg. árpa, Losonci János 1 véka bab, 1 véka árpa, Tóth Istvánné 60 f, 10 kg. buza, Tóth Károly 1 K, 3 liter bab, Mihály György 5 liter bab, 1 véka burgonya, Bozó István 5 liter bab, 25 kg. buza, Zsótér Vencel 5 liter bab, 15 kg. buza, K. Tóth János 20 kg. rozs, 22 kg. buza, Molnár Sándor 4 K.

Berecki Lajos, Huszka Ábel és Vitos Károly V. gyűjtőívén adakoztak: Antal Istvánné 1 kosár burgonya, Antal József 40 fillér, Ménesi Gáspár 5 liter buza, Apró János 60 f, Kis Mihály 1 kosár burgonya, Berecki Lajos 1 véka buza, Berecki Balázs fél véka buza, fél véka burgonya, 5 liter bab, Marton Flórián 1 véka buza, 1 véka burgonya, Huszka Ábel 1 K, Huszka Sándor 4 K, 5 liter bab, Lőrincz Ferenc 14 liter árpa, Apró Gáspár 30 liter buza, Ménesi Flór 1 K,

Ménesi Sándor 1 K, Sebők Istvánné 5 liter bab, Szeri János 2 véka burgonya, Csernák Dénes 2 K, Korom Ferenc 7 liter buza, 1 zsák csöves kukorica, Vida István 1 véka árpa, 2 véka burgonya, Vida Ferenc 1 véka buza, Kis Józsefné 12 liter bab, Kis Tamás 3 liter bab, Kis Brigita 5 liter bab, Kis Péter 1 véka buza, 1 véka burgonya, Kis Lajos 1 K, Korom János 6 liter buza, 4 liter bab, 1 kosár burgonya, Korom János 2 liter bab, Korom Gáspár 5 liter buza, Korom János 2 K, Mihály Jeremiás 5 liter bab, Korom Ambrus 2 liter zsir, Gyapjas Lajos 1 zsák burgonya, Korom Gáspár 5 liter bab, 20 tojás, Gémes Vendel 3 liter bab, 10 liter buza, Korom Pál 1 véka buza, 5 liter zsir, 5 liter bab, Marton Pál 1 véka burgonya, 1 kg. szalonna, 2 liter bab, 2 liter borsó, öz. Gyapjas Károlyné 1 K, Kis Péter Károly 5 liter árpa, Marton János 5 liter borsó, Lázár János 50 kg. árpásbuza, Szécsi János 1 K.

Keresztes Ferenc, Zsótér István és Mihály László gyűjtőívén adakoztak: Keresztes Ferenc 50 K, Zsótér István 10 K, Zsótér Gergely 10 K, Zsótér József 1 K, Zsótér Ambrus 5 K, Mihály Péter és neje 5 K, Barna Lajos 3 liter bab, Mihály Pál 1 véka buza, Mihály Sámuel 2 véka buza, Mihály Mihály 3 K, Mihály Ferenc 1 véka árpa, Mihály Ambrus 1 K, Bánfi János 25 kg. buza, Bánfi József és János 3 K, Bozó István 2 K, Marton Pál 40 f, Bánfi István 10 kg. árpa, Bozó G. István 12 kg. buza, Bánfi Ferenc 1 kg. szalonna, 1 véka buza, 6 liter bab, Gémes Erizmus 1 véka buza, Bozó János 10 liter buza, Bozó Bódi 1 K, Gyovai Péter 3 K, 5 liter bab, 3 liter tarhonya, Pölös Lajos 1 K, Gémes Kálmán 1 liter bab, Gémes János 5 liter bab, Gál Ádám 5 K, Gyovai Szilveszter 1 K, 12 kg. buza, Gyovai Mihály 1 véka árpa, Gyovai István 20 f, Gyovai Bernát 5 K, 1 kosár burgonya, Balázs Pál 12 kg. buza, Gyovai Kálmán 2 K, 1 kg. szalonna, 2 liter bab, Korom Ferenc 12 kg. buza, Bozó Pál 2 K, Bozó A. Pál 4 véka árpa, Korom L. József 1 véka buza, Gál Lukács 5 K, Bozó Gábor 20 K, 2 kg. szalonna, 2 véka buza, Bozó Ferenc 1 véka buza.

A fent nyugtázott készpénz adományok összege: 234 K. Mult heti nyugtázott összeg 1334.60 K. összesen: 1568.60 K.

Vitos Gerő  
pénztáros.

(Folytatása a jövő számban következik)

## Szűkkeblű adakozók. Kapzsi segélyt-kérők.

A hadbavonult katonák családjai részére eszközölt gyűjtésből e héten már kezdetét vette a segélykiosztás is, de igen természetes, hogy a gyűjtések azért továbbra is folynak.

Bár adakozni mindenki anynyit adakozik, amennyit akar, mégis egyesek zsugorisága fölött úgy egyszerűen napirendre térni nem lehet, — de nem is szabad.

— Akié a föld, azé a haza! — hallottuk sokszor hangoztatni. S most, mikor ennek a földnek s megélhetést nyújtó hazának megvédéséről van szó, — majdesak azok a gazdák huzódoznak leginkább az adakozás elől, akiknek elég tekintélyes földbirtokuk van.

Tudunk esetet, hogy 50—60 ezer koronát megérő birtokkal rendelkező gazda husz fillért adott, míg egy nálánál jóval tehetősebb egy véka krumplit ajánlott föl. De akadt olyan is, aki még ennyit sem adott, hanem zárva tartja ajtaját s így akar megszabadulni az elől az erkölcsi kötelesség elől, hogy adományával hozzájáruljon ama szegénysorsu családok éhségének csillapításához, akiknek kenyérkereső családfőik a haza védelmében távol vannak a családi tűzhelytől.

De nemcsak az adakozásnál, hanem a segélyért való jelentkezésnél is akadnak olyanok, akik kimutatják a fogukat.

Tudunk olyan jelentkező aszszonyokat, akik a lustaságtól és jóléttől meghízva, vasárnaponként félselyem ruhában, box cipőben, 5—6 aranygyűrűvel ujjukon és nyakukban aranylánccal szoktak a főutcán végigsétálni, akik tehát — ha jól meggondoljuk — nem igen vannak rászorulva a segítségre s így a segélyezésért való jelentkezésük legfeljebb arra való, hogy ezáltal megrövidítsék ama



## Művészi fényképek

### és fényképnagyítások

bármilyen nagyságban, a legrövidebb idő alatt  
jutányos áron készülnek

## Horváthné műtermében

Ujoncok, népfölkelők és tartalékosok részére  
a fényképek 24 órán belül lesznek elkészítve!



szegényeket, akiknek nagyobb családjuk van, vagyonuk pedig semmi sincsen.

Ezzel azonban nem azt akarjuk mi mondani, hogy azok a jobb sorsban levő családok, a kiknek a családfőjük szintén háboruban van, nem érdemelnék meg a segílyt, hanem azt, hogy az ilyen jobb sorsban élők — amennyiben most még nincsenek a segílyre utalva — ne vegyék azt igénybe mindaddig, míg anyagi helyzetük nem követeli. Mert ez egyrészt rossz vért szül, másrészt pedig, ha már most mindenki igénybe veszi a segílyt, esetleg később kell majd szűkebbre fogni a segílyt olyanoknál is, akik nagyszámu családjuknál fogva inkább rá vannak arra utalva.

Azok a családok tehát, akiket az Isten jobban megáldott vagyonnal, a haza érdekében ennyi áldozatot hozhatnak.

A társadalom tisztelni fogja őket, az igazi szükségben levők pedig áldani.

A  
MINDSZENTI LAP  
TELEFONSZÁMA  
(INTERURBÁN)  
9

## HIREK

— **Főispánunk gyásza.** Szerdán délután meghalt Szentesen özv. Cicatricis Pálné szül. Koromzay Alojzia, Cicatricis Lajos dr. főispánunk édesanyja, 81 éves korában. Az elhunyt jólelkű uraszonyt Szentesen nagy tisztelettel vették körül s halála nemcsak Szentesen, de az egész környéken őszinte, mély részvétet keltett. Temetése pénteken délután a vármegyeház udvaráról ment végbe, óriási részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Elmarad a pusztaszeri ünnep.** A Pusztaszeri Árpád-Egyesület minden év szeptember első vasárnapján szokta megtartani a szeri Árnád-szobor előtt hazafias nagy ünnep hálaadó istentisztelet kapcsán. Ez az ünnep, amely már az évek folyamán egész bucsujárássá nőtte ki magát, az idén hivatalosan elmarad. Az egyesület igazgatósága Becsei Károly elhatározta tekintettel a háborus viszonyokra, az idén nem tartja meg, ellenben az ünnepélyrendezés alkalmával szokásosan fölmerülő költségek összegét az egyesület pénztárába a hadbahívott katonák hátramaradottjainak segítségére utalja ki. Azonban azért az egyesület tagjai az említett napon egybegyűlnek a szeri szobornál, ahol istentisztelet lesz.

— **Bevonultak a mindszei ujoncok.** Az idén besorozott hadfiaknak béke idején csak október elsején kellett volna bevonulniok,

de a minden magyar katonának édesapja: a király, mielőbb maga körül akarja látni egész ármádiáját, azért kellett az ujoncoknak is egy hónappal előbb bevonulniok. A mindszei és járásbeli ujoncok hétfőn hajnalban tettek eleget a magas parancsnak s örömmel, izzó lelkesedéssel mentek el, hogy ki vegyék részüket a nagy napok izgalmából. Bennük nem kellett éleszteni a lelkesedés tüzet. Mentek bátran, elszántan. Szemükben nem volt könny, csak szilaj harci tűz; szívében nem volt félelem, csak halált megvető bátorság. A vasutnál óriási néptömeg bucsuzott el a lelkes hadfiaktól, hazafias dalokat énekelve. Mindszent uri leánykái is — Vitos Jánosné és Tamás Béláné urhölgyek vezetése mellett — részt vettek a bucsuzodásból és lelkes tüntetések közben valóságos virágcsokrot zudítottak a vasuti kocsiban elhelyezkedő ujoncok felé. Mindenki ajkából föl szállt a fohász:

— Isten veletek, fiúk!

— Az Isten segítsen benneteket vissza mielőbb, a dicsőség koszorújával!

## Szabó munkások.

4 ember sacó felöltő és télikabát angolmunkára,

6 ember zsinóros vegyes magyar munkára,

1 ember dísz ruhák sujtásosztásában jártas magyar munkára,

1 ember címódák és reverendák készítésére,

2 ember szalon angol munkára,  
2 ember nadrág és mellény munkára,

6 ember vegyes papi munkára állandó éves munkára szerződöttnék.

Szabáshoz értők volt kispárosok előnyben részesülnek.

Több fiu tanulónak felvétetik.

**Ifj. Szántó József**  
férfi szabó cégnél  
Hódmezővásárhelyen.

— **Lármás halak.** Kissé meglepő, de igaz. „Néma, mint a hal”, — mondja a közmondás és e közmondás dacára is léteznek olyan halak is, amelyek képesek megtörni a néma hallgatást. Közép-Európa tavaiban és mocsaraiban élnek olyan pisztrángfajok, amiket legjobban a szájuk körül levő szőrözlet jellemez — és ha kézbe veszik azokat, akkor érdekes füttyülő hangot hallatnak. Megvizsgálták ezeket az állatokat és azt tapasztalták, hogy hangszervük nincs. A hangadást annak tulajdonították, hogy a kéz nyomó hatása következtében gázok szabadulnak fel és ezek okozzák a füttyyszerű hangot. Egyes tengeri halaknak is megvan ez a sajátosságuk. Ilyen például a vörös szakállhal. Ezt a halat nagyon jellemzi nagy, vastag feje és vörös színe, valamint nagyon érdekes uszonya, mely három irányban van elrendezve, úgy hogy azokat ujjak módjára használhatja. Nagyon érdekes, amint az aquarimok műsziklái kö-

zött úgy jár-ke, mint a szárazföldi állatok. Ha hálóba kerül, akkor igenjellegzetes mormogásszerű hangot halat, ilyen mormogás közt szokott is elpusztulni. Ennek a halnak sincs külön hangszerve; a hang eredete valószínűleg a nagyfoku izomösszehúzódás következtében előálló izomhangban van, aminek a halálvergődés az oka. Más halaknál is tapasztalható a hangadás, de ezeknél a hang rendszerint oly nagyon gyöngé, hogy alig hallható.

— **Adót kell fizetni.** Sokan abban a tévhitben ringatják magukat, hogy a kivételes állapotra tekintettel, az adófizetésre is halasztás lenne engedélyezve. Jól tudhatja mindenki, hogy pénz nélkül nem lehet háborút viselni, tehát az államnak nagyobb szüksége van a pénzre, mint egyébkor. A mai nehéz viszonyok között kétszeres kötelessége mindenkinek, hogy adóját pontosan befizesse s legalább azzal siessen hazája segítségére, amikor egyébkor is kötelessége.

## Világháború

Négy millió ember tűzvonalban.

Ugy a francia, mint az orosz harctéren — mint a legújabb jelentésekből kitűnik — két nap óta folyik a küzdelem, 800 kilométer hosszú harcvezetékben négy millió ember harcol egymás ellen.

A világ minden eddigi háborúja eltörpül a mostani mellett s akkora hadseregek, mint most, még sohasem harcoltak.

Mikor a kraszniki győzelem híre érkezett, már azt is úgy ünnepeltük, mint egyikét a legdicsőbb fegyvertényeknek, pedig most derül csak ki, hogy Kraszniknál csak a hadseregünk balszárnya küzdött, míg a centrumunk még ma is harcban áll az oroszokkal.

Ma már tisztán lehet látni a harctéri helyzetet. Az oroszok keleti Galiciában egy négyszáz kilométer hosszú vonalon betörték Galiciába, ahol csapatainkat az egész vonalon harcrakész állapotban találták magukkal szemben.

A küzdelem még folyik ugyan, de a harctéri tudósítók távirata szerint főerőnk balszárnya tegnap jelentékeny sikereket ért el s már győzelmesen előnyomul.

**A négyszáz kilométer széles harctér bal- és jobbszárnyán tehát már megvertük az oroszokat, a centrumban pedig megállítottuk az orosz előnyomulást, sőt ma már mi mentünk át támadásba.**

Franciaországban és Kelet-Galiciában most folyik a legnagyobb ütközet, amit a világtörténelem eddig ismer s ebben egész Európa sorsa fog eldőlni. Mert az a fél, amelyik most alul marad, olyan vereséget szenved, hogy száz évig

se tudja majd összeszedni magát s kényre-kegyre ki lesz szolgáltatva a győztesnek, ha ez üldözni fogja.

A helyzet ma reánk nézve kedvező s előre látható, hogy **mi leszünk a győztesek.** Éppen ezért e nehéz pillanatokban nyugodtan, higgadtan, hazafiasan kell viselkednünk, biznunk hadseregünkben, mely miértünk, itthonmaradottakért, asszonyokért, anyákért, feleségekért, gyermekekért és a házi tűzhelyeinkért áldozza fel életét.

Ugyanakkor, amikor mi az orosz koloszsussal vivjük az élet-halál harcot, a németek is gigászi küzdelmet vívnak az egyesült francia, angol és belga csapatok ellen, sőt már **meg is verték őket** s Brüsszel polgármestere ma közölte a lakossággal, hogy a francia kormány tudomására hozta a belga kormánynak, hogy nem támogathatja offenzív módon, mert Franciaország is teljes deffenzívára van kényszerítve.

Ezt a helyzetet pedig az idézte elő, hogy a németek **teljesen megverték az angol hadsereget** s az egész egyesült angol és francia sereget pozdorjává zúzták St. Quentin-nél, ami a fél uton van a belga határ és Páris közt.

Franciaország sorsa meg van pecsételve s ezt most már a francia kormány nem tudja tovább leplezni.

Világtörténeti pillanatokot élünk, amelyekben nemcsak országok és népek, de egész világrész sorsa fog eldőlni.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

## Pincérfiu felvétetik

Cimet megmondja a kiadóhivatal

## Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg hasznbérbe kiadom.

Saját acetylén világítás!  
Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

## Iskolázott fiu nyomdász tanulónak fizetéssel felvétetik: Horváth Antal könyv- és műnyomdájában.

